

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Građansko vaspitanje
Naziv nastavne jedinice	Stereotipi, predrasude, tolerancija i diskriminacija
Razred	I
Autor nastavne jedinice	Mitić Slavica, Vidojković Rosa
Škola	Tehnička škola Knjaževac
Tip časa	Kombinovani tip časa
Nastavne metode	Dijalog, ilustracija
Oblici rada	Individualni oblik rada, Grupni oblik rada
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	Da učenici razjasne značenje pojmova i pojava stereotipa, predrasuda, tolerancije i diskriminacije.
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenici svojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<p>Da učenici prepoznaju stereotipe, predrasude, toleranciju i njihov značaj.</p> <p>Da učenici uoče način na koji stereotipi i predrasude deluju i utiču na naše ponašanje i odluke.</p>
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>15min-Nastavnik deli učenike u grupe od po 4 ili 5 učenika i svakoj grupi daje odštampanu tabelu (prilog1) uz sledeću instrukciju:</p> <p>-Zamislite da se nalazite u vozu koji ide na put oko sveta i vaš zadatak je da odlučite koga bi iz prve kolone primili u kupe, a koga ne.</p> <p>Obrazloženje za svoju odluku upisujete u drugu kolonu tabele.</p> <p>10min-Na velikom papiru nastavnik ispisuje</p>

obrazloženja učenika za svakog potencijalnog saputnika.

20min-Nastavnik učenicima daje prilog 2 (objašnjenje stereotipa, predrasuda, tolerancije i diskriminacije) na osnovu koga učenici analiziraju obrazloženja iz 2. kolone. U 3. kolonu upisuju rezultate analize - pokušaju da razdvoje stereotipe i predrasude od činjenica u svojim obrazloženjima, kao i kada su oni doveli do diskriminacije, a kada do tolerancije prema saputnicima. Svoja zapažanja prezentuju velikoj grupi. Na velikom papiru na kome su ispisana obrazloženja nastavnik različitim bojama obeležava stereotipe, predrasude, toleranciju i diskriminaciju na osnovu izlaganja grupa.

Nastavnik daje komentar da svako od nas ima stereotipe i predrasude prema nekoj kulturi ili grupi ljudi u okviru neke kulture koje smo nasledili živeći u našoj kulturnoj sredini. Važno je da postanemo svesni tih stereotipa i predrasuda i da ne upadnemo u zamku da određenu kulturu ili grupu ljudi diskriminiramo na osnovu njih, već treba da razvijamo toleranciju.

Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje

Učenici shvataju pojam stereotipa, predrasuda, diskriminacije i tolerancije i dobijaju uvid u proces nastajanja stereotipa i predrasuda kroz

različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)

konkretne primere.

Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).

Prilog br.1,2, veliki papir i markeri.

Učenci dobijaju tabelu u štampanom obliku, u kojoj treba da upišu komentare na postavljeno pitanje koga bi primili u kupe voza. Prilog br.1

	U kupe voza primio/la bih....	Obrazloženje	???
1	Švajcarskog bankara na proputovanju		
2	Čoveka koji je pušten na uslovnu slobodu iz zatvora		
3	Poljskog umetnika koji je proputovao svet		
4	Roma iz Italije sa velikim torbama		
5	Čoveka kome je svo vreme puta muka		
6	Francuza sa kofom sira jakog mirisa		
7	Rumunku „neformalno obučenu“ sa bebom u naručju		
8	Belgijanca koji govori samo maternji jezik		
9	Grupu mladih pankera koji su usput popili		
10	Istoričara u godinama		

Prilog 2

O stereotipima i predrasudama.....

Veoma često poslovno ili u privatnom životu, susrećemo se sa pripadnicima različitih grupacija i negde je važno da znamo osnovne karakteristike tih grupa i da formiramo sopstvenu sliku o njima.

Često iz okoline dobijamo informacije i priče o pojedincima drugih grupa, i šta možemo da od njih očekujemo (npr. "Većina nas zna da su Japanci vredni ljudi; da su žene lošiji vozači od muškarca...."), ali se statistika i istraživanja koja su se bavile ovim pitanjima ne poklapaju sa ovim tvrdnjama. Samim tim što su ove tvrdnje uprošćene one su samim tim pogrešne, ali se često u životu njima pomažemo i imamo predvidljivu sliku o svetu u kome živimo.

Psihološka istraživanja ukazuju na to da već sama podela na „nas i njih“ vodi ka razlikama u opažanju i vrednovanju. Čovek ima bazičnu potrebu za samocenjenjem te tako u skladu sa njom svoju grupu vide kao drugačiju i bolju od ostalih. Ovakvo poimanje stvarnosti stereotipe prevodi u predrasude. Odnosno negativne stavove koji su praćeni jakim negativnim osećanjima, logički nisu zasnovani i ne baziraju na ličnom iskustvu.

Samim tim zloupotreba stereotipa i predrasuda prema drugim grupacijama u datim situacijama čini nam se opravdanom.

Stavove prema drugim ljudima često usvajamo nesvesno. Na njih od najmlađeg uzrasta utiču stavovi najbližih članova porodice, grupacije kojima pripadaju ili vršnjaci.

Mišljenje o drugim ljudima formiramo pod utcajem poruka iz medija, časopisa, novina, sajtova.....

Deca rano mogu početi da omalovažavaju osobe koje se od njih razlikuju po nečemu (polu, sposobnostima, kulturi.....)

I odrasli i deca često donose zaključke na osnovu nepotpunih i veoma često netačnih podataka, a da pri tom te osobe ili grupe ne poznaju.

Definicije

Stereotipi - pojednostavljena mišljenja i generalizacije o određenoj grupi ljudi, sa pretpostavkom da svi članovi te grupe imaju određene karakteristike(uglavnom negativne, ali mogu biti i pozitivne.)

Predrasude -negativna osećanja i stavovi prema grupi ili pojedincu, nisu bazirani na razumnom i urvnoteženom saznanju i iskustvu sa tim pojedincem ili grupom.

Diskriminacija -postupanje prema pojedincu ili grupi različito od postupanja prema drugima, zasnovano na ličnom shvatanju ili mišljenju (uglavnom negativno, a može biti i pozitivno).